

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 45, 2022

2022-11-09

Sammanfattning

Under de senaste veckorna har priserna på olja och naturgas gått upp något men naturgaspriset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är fortsatt förhållandevis lågt. Priset på kol har fortsatt nedåt till nya lägstanivåer på flera månader. Priserna på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem (ETS) steg i oktober men har sedan pressats tillbaka.

Oljepriset har stigit något, bland annat till följd av en svagare dollar och ett stramare utbud i och med sanktionerna mot en ryska oljeexporten. Inom kort väntas G7-länderna presentera en nivå för det pristak som har diskuterats under hösten. Effekten på de ryska oljeleveranserna från ett sådant pristak kommer bero på i vilken utsträckning köpare av rysk olja ställer sig bakom pristaket samt huruvida Ryssland kommer hålla fast vid sitt tidigare uttalande att inga leveranser kommer ske till länder som anammar pristaket.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är fortsatt pressade men har sedan förra marknadsbrevet gått upp något. TTF M+1 stängde den 8 november på EUR109,68 per MWh. De europeiska naturgaslagren är nästintill fulla då fyllnadsgraden nu är 95 procent, vilket är 5 procent, eller 5 miljarder kubikmeter, över femårsgenomsnittet.

De senaste veckorna har priset på kol i Europa fortsatt nedåt till lägsta nivå sedan i mars 2022.

Priserna på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem (ETS) har fluktuerat. Under sista veckan i oktober steg priserna till de högsta nivåerna sedan i september för att sedan sjunka tillbaka.

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	7

Priser vid stängning den 7/11

Olja	ICE Brent, front month
	97,92 USD/fat ↑*
Naturgas	ICE TTF, month ahead
	109,68 EUR/MWh ↑*
Kol	ICE AP12, front month
	194,50 USD/ton ↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract
	77,49 EUR/ton ↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

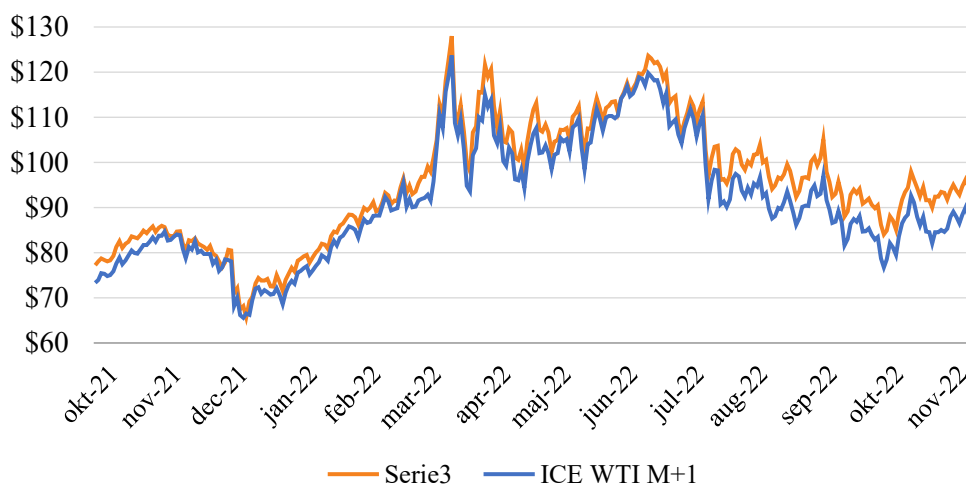
*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Olja

Oljepriset har gått upp något under de senaste två veckorna. I fredags stängde Brent M+1 på knappt USD5 per fat över stängningspriset den 26 november efter en ökning med USD4 från föregående dag. Anledningen till prisökningen i slutet av förra veckan var bland annat att rykten florerade om att Kina var på väg att lämna sin nollstrategi för covid-smitta, något som skulle minska sannolikheten för de omfattande lokala och regionala nedstängningarna som landet har genomfört de senaste åren. Sedermera meddelade dock den kinesiska regeringen att nollstrategin fortsatt gäller, vilket fick oljepriset att sjunka under början av innevarande vecka, eftersom det riskerar att dämpa den kinesiska oljefterfrågan ytterligare.

Stängningspriset den 7 november uppgick till USD97,92 per fat och priset har i genomsnitt varit USD95,45 per fat sedan förra marknadsbrevets publicering. En annan faktor som har fått oljepriset att stiga under de senaste veckorna är att dollarns värde har minskat. Eftersom råolja handlas i dollar innebär en svagare dollar att oljepriset kan öka och vice versa.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

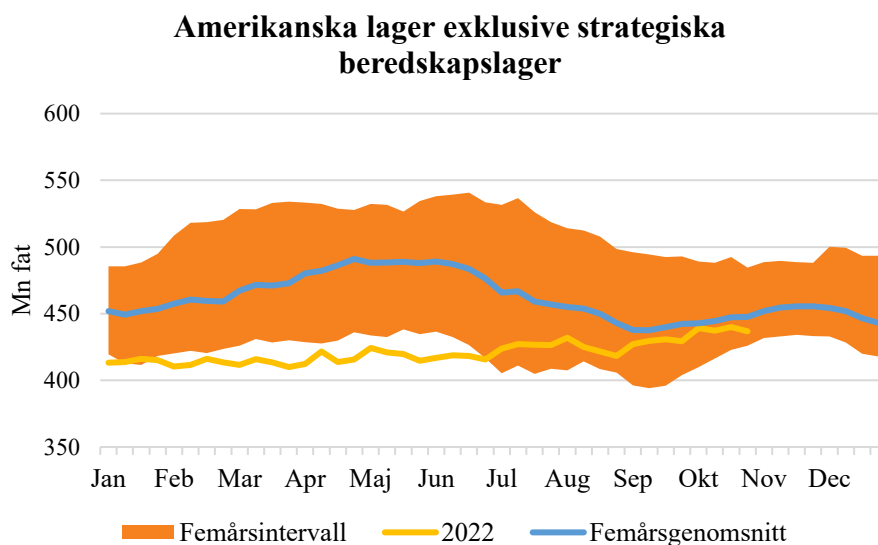
Generellt pendlar oljemarknaden fortsatt mellan å ena sidan ett förväntat mindre utbud, bland annat till följd av EU:s sanktioner mot rysk olja som träder ikraft om ungefär en månad, vilket pressar priset uppåt. Å andra sidan råder fortsatt hög inflation och den globala ekonomin förväntas fortsatt visa en svag utveckling framöver, vilket drar ned priset.

Marknaden är också något avvaktande inför ett eventuellt pristak på rysk olja som har diskuterats mellan G7-länderna sedan september. EU har sedan tidigare utformat sanktionerna mot rysk olja som träder i kraft den 5 december baserat på ett sådan pristak, givet att G7-länderna kan komma överens och lansera en sådan åtgärd.

I fredags rapporterade bland annat Reuters och Financial Times om att G7-länderna har enats om att införa ett pristak som är satt vid en viss prisnivå, till skillnad från att exempelvis införa en premium till exempelvis Brent-kontrakt. Prisnivån ska ses över och justeras vid behov.

Syftet med ett pristak är att säkerställa att intäkterna från den ryska oljeexporten kraftigt reduceras, samtidigt som det ska möjliggöra fortsatta leveranser till den globala marknaden även när sanktionerna träder ikraft. Åtgärden kräver dock att stora köpare av rysk olja idag, framför allt Kina och Indien, också går med på att använda sig av pristaket samt att Ryssland fortsatt kommer exportera sin olja även med ett pristak, något som är osäkert. Tidigare har Ryssland meddelat att man inte kommer sälja olja till något land som använder sig av pristaket.

Givet att Indien och Kina skulle gå med på att använda sig av ett pristak, något som ingen av länderna hittills har indikerat att man är villig att göra, innebär det så klart en stor kostnad för Ryssland att vägra exportera olja till dessa länder så länge som pristaket sätts över produktionskostnaden för rysk olja.

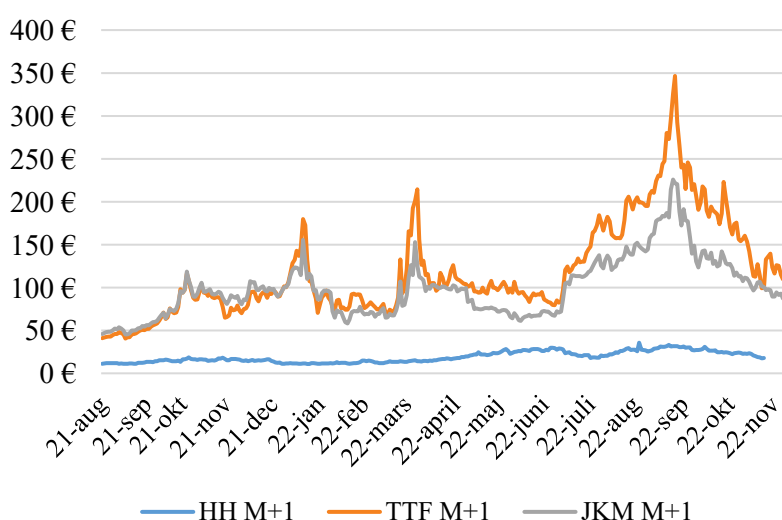
Källa: EIA.

De amerikanska råoljelagren har minskat något och ligger något under femårsgenomsnittet.

Naturgas

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är fortsatt pressade men har sedan förra marknadsbrevet gått upp något. TTF M+1 stängde den 8 november på EUR109,68 per MWh, att jämföra med ett pris strax under EUR100 per MWh vid marknadsbrevets förra publicering och priser mellan EUR200-300 per MWh i augusti. Priserna vid TTF påverkas nu mycket av de för årstiden milda temperaturerna som dämpar efterfrågan, mer vind än normalt och mycket välfyllda europeiska gaslager som begränsad möjlighet att ta in mer gas i lager.

Naturgaspriser EUR per MWh

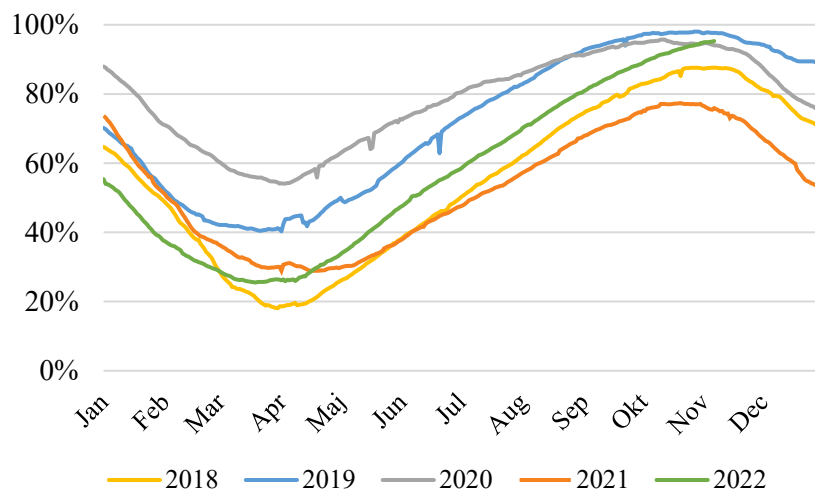
Källa: Montel. Priserna för Henry Hub (HH) är inte uppdaterade på grund av tekniska problem.

Flera LNG-laster rapporteras befinna sig utanför Europa i väntan på lediga LNG-anläggningar att angöra vid och förgasa den flytande gasen in på det europeiska gasnätet. Europa har en begränsad förgasningskapacitet och detta i kombination med att de europeiska gaslagren är välfyllda har påverkar priset, särskilt på spot och priserna vid TTF D+1 har sjunkit kraftigt.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM stängde den 7 november på EUR 87,4 per MWh, att jämföra med ett pris runt EUR100 per MWh vid förra marknadsbrevets publicering. Priset för LNG vid JKM är normalt sett högre än priset för naturgas i Europa vid TTF men sedan januari 2022 har priset för naturgas i Europa varit högre än priset för LNG i Asien. Detta har medfört att LNG-laster sökt sig till Europa. Under de senaste veckorna har dock priset för LNG vid JKM vid några tillfällen varit högre än priset för naturgas vid TTF.

På den amerikanska naturgasmarknaden handlas naturgas fortsatt till mycket lägre priser än i Europa och i Asien.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren är nästintill fulla då fyllnadsgraden nu är 95 procent, vilket är 5 procent, eller 5 miljarder kubikmeter, över femårsgenomsnittet och det finns en begränsad möjlighet att ta in mer gas i lager.

Den nuvarande lagerfyllnaden innebär att lagren i nuläget uppfyller det krav om minst 80 procents fyllnad senast den 1 november i år som beslutades om tidigare för att öka försörjningstryggheten under den kommande uppvärmningssäsongen. Det är dock viktigt att understryka att även med fulla naturgaslager måste Europas användning av naturgas minska under en normal uppvärmningssäsong för att kunna hantera bortfallet av de ryska naturgasleveranserna.

Internationella energibyrån (IEA) presenterade den tredje november en rapport om Europas utbud- och efterfrågebalans 2023–2024 ”*Never Too Early to Prepare for Next Winter: Europe’s Gas Balance for 2023–2024*”¹. Enligt IEA har lagerinjiceringen i de europeiska gaslagren under sommaren 2022 särskilt gynnats av naturgas från Ryssland via rörledning såväl det faktum att Kina importerat en lägre andel LNG med anledning av det ekonomiska läget och nedstängningar på grund av Covid. Om dessa faktorer inte återupprepas och stöttar den europeiska lagerfyllnaden nästa år menar IEA och Europa kommer att ha ett underskott på cirka 30 miljarder kubikmeter gas nästa sommar. IEA:s Fatih Birol menar därför att europeiska regeringar redan nu måste vidta åtgärder för att trygga gasförsörjningen inför vintern 2023/2024. IEA kommer presentera en uppdaterad 10-punktsfärdplan för regeringar inom de närmsta veckorna.

EU och USA träffades förra veckan inom ramen för den taskforce som inrättades sedan det gemensamma uttalande som gjordes i mars 2022 om ett samarbete kring försörjningstrygghet och målet att diversifiera och reducera EU:s användning av naturgas. EU-kommissionens ordförande von der Leyen och USA:s president Biden enades i mars

¹ International Energy Agency, [Never Too Early to Prepare for Next Winter – Analysis - IEA](#), November 2022.

om att öka LNG-utbudet till Europa med 15 miljarder kubikmeter gas under 2022 jämfört med 2021. USA har exporterat 48 miljarder kubikmeter LNG till EU under januari till oktober 2022. Under mötet enades att fortsätta trenden med hög LNG-export från USA till EU under 2023 med cirka 50 miljarder kubikmeter extra LNG jämfört med 2021².

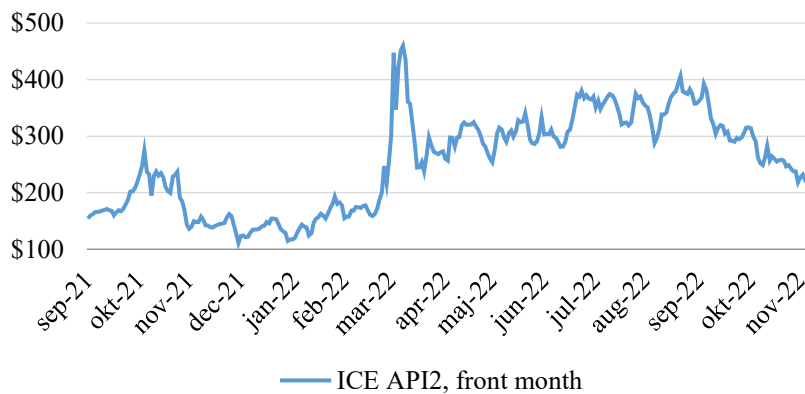
² EU-kommissionen, [Latest meeting of the EU-US Task Force on Energy Security \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-council/story/latest-meeting-of-the-eu-us-task-force-on-energy-security), 7 november 2022.

Kol och EU ETS

De senaste veckorna har priset på kol i Europa fortsatt nedåt till lägsta nivå sedan i mars 2022, även om det bör betonas att ur ett mer långsiktigt historiskt perspektiv så är priserna alltså mycket höga. Prisnedgången kopplas till att arbetet nu återupptagits efter den hamnstrejk som pågått i Sydafrika, dels till att de europeiska kollagren är relativt välfyllda, dels slutligen det för säsongen ovanligt milda vädret.

Den 27 oktober släppte Internationella energibyran (IEA) sin årliga rapport *World Energy Outlook*³. I rapporten noterar man att efterfrågan på kol ökat som en följd av oroligheter på gasmarknaderna, men IEA menar att detta är en tillfällig trend som yttrar sig i högre kapacitetsutnyttjande i befintliga kolkraftverk men inte i några nyinvesteringar. Även utan ytterligare klimatpolitiska åtgärder än de som redan är beslutade så kommer kolanvändningen globalt att nå sitt maximum inom några få år för att därefter minska med mer än 30 procent mellan 2021 och 2050. För att världen ska nå Parisavtalets mål om att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader krävs dock att kolanvändningen minskar hela 90 procent under samma tidsperiod. I tillägg till detta krävs att 89 procent av den kvarvarande kolanvändningen 2050 sker med CCUS, *carbon capture and utilization or storage*, dvs infångning och användning eller lagring av koldioxid. Den 7 november stängde kolpriset på 194,50 USD per ton.

Kolpris USD per ton

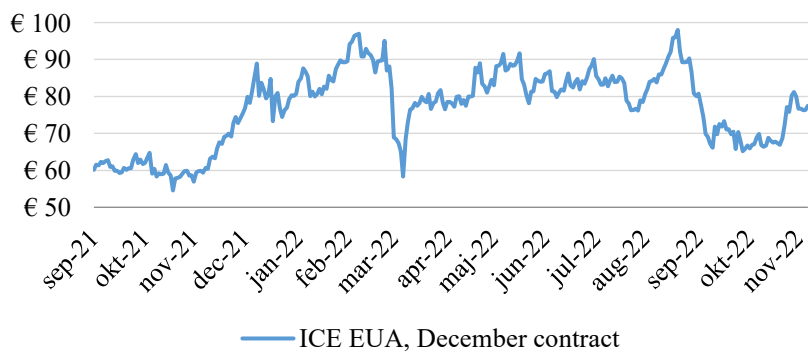

Källa: Intercontinental Exchange

Priserna på utsläppsrätter inom EU:s utsläppshandelssystem (ETS) har fluktuerat sedan förra marknadsbrevet. Under sista veckan i oktober steg priserna till de högsta nivåerna sedan i september för att sedan sjunka tillbaka, det är dock svårt att identifiera tydliga fundamentala orsaker till utvecklingen. Vissa menar att volatiliteten är ett tecken på osäkerhet i väntan på besked kring ETS-systemets roll i EU:s framtida energi- och klimatpolitik. Särskilt viktigt här är att Europaparlamentet under innevarande vecka ska rösta kring ett förslag att finansiera REPowerEU-paketet via tidigareläggande auktionering av utsläppsrätter ursprungligen ämnade för tidsperioden 2027–2030.

³ International Energy Agency, <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2022>, November 2022.

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Intercontinental Exchange.

Den 7 november stängde priset på EUR77,49 per ton.